

KUVIEN KERTOMAA

Seija Herrasen muistelmat tädeistään Ada ja Elina Herrasesta sekä isästään Esa Herrasesta

Tänne Suonenjoelle muutti Adam Herranen Leppävirralta Kotalahden Kilpikoskelta. Hän oli syntynyt 1835, meni naimisiin Maria Loviisa Vedellin kanssa. Heille syntyi viisi lasta, joista vain nuorin, ukkini Peter/Pekka Herranen jäi eloon. Hän syntyi 1867 ja kuoli 1951 Suonenjoella. Hänen puolisonsa oli Henriikka Vehviläinen, heidän viidestä lapsestaan kolme jäi eloon, Ada, Elina ja Esa. He asuivat Vehvilässä ja muuttivat sittemmin Suonenjoen keskustaan.

Kuvassa ovat oikealla tätini Ada (s. 1894) ja istumassa Elina (s. 1900), vasemmalla heidän ystävänsä Tilda Laakkonen. Molemmat tätini olivat Suonenjoen apteekissa pullonpesijöinä. He olivat myös Viipurissa ompelijoina, mutta tulivat takaisin.

Adan esikoinen Eino-poika syntyi 1922 ja Henriikka-mummo oli häntä hoitavassa. Myöhemmin Ada tapasi suonenjokelaisen Eemil Antikaisen ja heille syntyi seitsemän lasta. He asettuivat asumaan Suonenjoen ja Leppävirran välisen tien varrelle.

Eräänä kesänä Adan leipoessa kipinä lensi uunista kuivalle pärekatolle ja mökki paloi kokonaan. Uusi koti löytyi Kotalahden Ohraharjusta. Mökki oli kauniilla paikalla, sauna mäen alla lammen rannalla. Kesäaikaan mökille pääsi veneellä ja talvella jään yli tai lampi piti kiertää. Järvestä sai kalaa, pojat marjasivat ja metsästivät lintuja. Tarvittiin siinä evästä ja puhdasta vaatetta, kun oli paljon lapsia. Jouluna kuusi piti sitoa orteen kiinni, jotta pystyssä pysyisi. Yhtenä leiväntekopäivänä Ada oli topputellut lapsiaan, kun ei heti tehonnut, niin heitti leivällä, siitäkös hauskanpito vaan yltyi.

Surua tuli Ada-tädille kun Matti-poika menehtyi Kotalahden kaivosonnettomuudessa 1959. Ada-täti sairastui vatsasyöpään ja kuoli Leppävirralla 1970.

KUVIEN KERTOMAA

Elina-tätini tapasi tulevan miehensä Aatto Hokkasen Virtasalmella. Pentti-poika syntyi 1930 ja perhe lähti Helsinkiin. Elina ompeli vaatteita, mutta elinolot eivät siellä kuitenkaan kohentuneet ja he tulivat Suonenjoelle takaisin. Elina oli töissä topparoikassa, varmasti hyvin raskasta työtä pienelle naiselle. 1938 hän pääsi Suonteen koululle keittäjäksi ja oli siinä toimessa 20 vuotta. Aatto oli rautatiellä resiniämiehenä. 1939 joulukuussa oli paljon lunta ja Aatto katsasti suksilla rataa. Sota oli meneillään ja junat kulkivat himmeillä valoilla vai eikö Aatto lie kuullut junan ääntä ja hän jäi junan alle.

Elina jäi Pentti-pojan kanssa kaksitaan. Kun Elina kesäisin kävi meillä, hän tarttui kaikkeen toimeen, teroitti viikatteen ja jälkeä syntyi. Samoin ruukiinleikkauksessa kun Elina otti sirpin käteen, lyhteitä alkoi syntymään. Hän oli kätevä kaikissa askareissa ja yhdessä käytiin ongella ja uimassa. Elina oli tarkka, meille kun ei ollut kunnon tietäkään, hän käveli kengät kädessä paljain jaloin polkuja pitkin.

Elinalla oli ikävä Pentti-poikaansa. Hän lähti 1958 kimpsut ja kampsut mukanaan Helsinkiin apulaiseksi purjehtija Tallbergille. He ostivat oman asunnon Puotinharjusta. Elina sairasteli viimeisinä vuosinaan, kävin häntä usein auttelemassa Helsingissä asuessani.

Hän nukkui pois melkein 82-vuotiaana.

Kauniit muistot minulla on molemmista tädeistäni.

Sisaruksista nuorin, isäni **Esa** Johannes Herranen syntyi 1905. Hän oli vielä poi-

kanen kun perhe muutti hevostyöillä Vehvilästä Suonenjoelle. Työhön hän kävi käsiksi VR:n vaihdemiehenä ja myöhemmin Karjalassa saakka metsätyö-

miehenä. Parikymppisenä hän palasi Suonenjoelle ja avioitui 1935. Nuoripari sai elannon ja asunnon Kymi Oy:ltä, mutta sotatalvena samana vuonna asunto piti antaa Karjalan evakoille. Mummon ja kahden pienen lapsen kanssa he muuttivat hevosella Katajavuorelle. Ei ollut tietä eikä sähköjäkään, mutta tänne he asettuivat ja perheeseen syntyi vielä kolme lasta. Viljeltiin maata ja pidettiin eläimiä kunnes isäni sairastui 56-vuotiaana. Isä oli koko ikänsä kätevä käsistään ja hän teki tilauksesta katajatöitä ilman mitään sähkötyökaluja. Toistasataa tilausta jäi tekemättä kun hän kuoli 1974. Isäni oli raitis mies siitä hänelle suuri kiitos.

Seija Herranen asuu Katajavuorella Suonenjoella.